

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2015)0389

Rådets rekommendation om långtidsarbetslösas inträde på arbetsmarknaden

Europaparlamentets resolution av den 29 oktober 2015 om rådets rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden (2015/2820(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag av den 17 september 2015 till rådets rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden (COM(2015)0462),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 november 2014 *Årlig tillväxtstrategi för 2015* (COM(2014)0902),
- med beaktande av sin resolution av den 11 mars 2015 om den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken: sysselsättning och sociala aspekter i den årliga tillväxtöversikten 2015¹,
- med beaktande av rådets (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) slutsatser av den 9 mars 2015 om den årliga tillväxtöversikten för 2015 och den gemensamma sysselsättningsrapporten: politisk vägledning för sysselsättnings- och socialpolitik²,
- med beaktande av sin ståndpunkt av den 8 juli 2015 om förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik³,
- med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2015 *EU:s ungdomsgaranti: Första stegen har tagits men det finns risker med genomförandet*,
- med beaktande av European Social Policy Networks (ESPN) rapport om integrerat stöd för långtidsarbetslösa: en undersökning av nationella strategier – 2015 (*Integrated support for the long-term unemployed: a study of national policies – 2015*),

¹ Antagna texter, P8_TA(2015)0068.

² Rådets dokument 6147/15.

³ Antagna texter, P8_TA(2015)0261.

- med beaktande av frågan till rådet om integrationen av långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden (O-000121/2015 – B8-1102/2015),
- med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för sysselsättning och sociala frågor,
- med beaktande av artiklarna 128.5 och 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. På grund av den ekonomiska krisen och dess följder har långtidsarbetslösheten fördubblats sedan 2007 och utgör i nuläget hälften av all arbetslöshet: över 12 miljoner människor eller 5 procent av EU:s befolkning i arbetsför ålder. 2014 hade mer än 60 procent av de långtidsarbetslösa varit arbetslösa under en sammanhängande period av minst två år.
 - B. Andelen långtidsarbetslösa skiljer sig markant mellan medlemsstaterna, från 1,5 procent i Österrike till 19,5 procent i Grekland. De medlemsstater som har den högsta långtidsarbetslösheten är Italien, Portugal, Slovakien, Kroatien, Spanien och Grekland. Den ekonomiska återhämtningen måste ta fart eftersom den för närvarande inte räcker för att avsevärt minska den höga strukturella arbetslösheten.
 - C. Det faktum att en stor andel av de långtidsarbetslösa inte är registrerade samt metodologiska brister när det gäller uppgiftsinsamling innebär att situationen underskattas i den officiella statistiken.
 - D. Långtidsarbetslöshet leder ofta till fattigdom, ojämlikhet och social utestängning och drabbar utsatta personer som är missgynnade på arbetsmarknaden oproportionerligt hårt.
 - E. Långtidsarbetslöshet gör att de drabbade hamnar längre och längre utanför arbetsmarknaden på grund av att deras kompetens och yrkesnätverk luckras upp och arbetsrytmen går förlorad, och kan leda till en spiral av avståndstagande från samhället, spänningar i hemmet och en känsla av utanförskap. Varje år ger en femtedel av de långtidsarbetslösa upp och hamnar utanför arbetskraften när de inte lyckas hitta ett nytt arbete.
 - F. Långtidsarbetslöshet får särskilt svåra konsekvenser i hushåll där ingen förvärvsarbetar och leder ofta till låg utbildningsnivå, avskärmning från arbetslivet, ökade psykiska problem och hälsoproblem, social utestängning och, i värsta fall, till att fattigdom förs över från en generation till en annan.
 - G. Perioder av långtidsarbetslöshet får ofta negativa långsiktiga konsekvenser för utsikterna till sysselsättning, karriärutveckling, löneprofiler och pensioner (så kallade ”ärbildningseffekter”).
 - H. Långtidsarbetslöshet medför stora kostnader för samhället på grund av förlorad kompetens och ökade sociala utgifter, utöver de icke-monetära kostnaderna av att ett stort antal människor förlorar självförtroendet och inte uppnår sin personliga potential samt en förlust av social sammanhållning.
 - I. Fortsatt höga nivåer av långtidsarbetslöshet äventyrar insatserna för att uppnå Europa 2020-strategins huvudmål, nämligen att 75 procent av alla 20–64-åringar ska få sysselsättning och att minst 20 miljoner färre människor ska riskera att hamna i fattigdom och social utestängning.

- J. Kompetensförvaltning vid förlust av arbete är tillsammans med utbildning, fortbildning och omskolning, som förutser framtida kompetensbehov, en viktig aspekt för att förebygga och råda bot på långtidsarbetslösheten.
- K. Denna rekommendation har vissa likheter med ungdomsgarantin. Man bör därför dra lärdom av de tidiga erfarenheterna av genomförandet av ungdomsgarantin.
1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att föreslå en rådsrekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden. Parlamentet betonar att förslaget, om det hade lagts fram tidigare och man nått enighet i rådet tidigare, skulle ha kunnat förhindra en del av den långtidsarbetslöshet som vi ser i dag. Parlamentet befarar att en rådsrekommendation kanske inte räcker för att omgående åtgärda situationen med långtidsarbetslösheten, och uppmanar medlemsstaterna att leverera resultat.
 2. Europaparlamentet stöder de tre huvuddelarna av förslaget: i) att markant öka registreringen av långtidsarbetslösa hos en arbetsförmedling, i syfte att uppnå full täckning, ii) att utvärdera långtidsarbetslösa personers individuella möjligheter och behov samt jobbönskemål inom 18 månader och iii) att erbjuda ett skraddarsytt, välavvägt och begripligt ”avtal om återinträde på arbetsmarknaden” mellan den långtidsarbetslösa och de berörda tjänsteinstanserna senast efter 18 månaders arbetslöshet. Parlamentet betonar dock att en individanpassad utvärdering bör ske inom 12 månader för att se till att avtalet om återinträde på arbetsmarknaden hinner ingås senast efter 18 månaders arbetslöshet. Parlamentet är av den bestämda åsikten att denna trestegsstrategi, i tillämpliga fall, även bör medge integrering av icke-statliga aktörer, såsom sociala icke-statliga organisationer som arbetar med långtidsarbetslösa, i hela processen.
 3. Europaparlamentet betonar behovet att nå ut till alla långtidsarbetslösa, även de som inte är registrerade, och inte enbart personer som varit arbetslösa i minst 18 månader. Parlamentet anser att det är mycket viktigt att medlemsstaternas strategier för korttidsarbetslöshet (< 12 månader) och ungdomsarbetslöshet (inklusive ungdomsgarantin) är fullt förenliga med strategier som syftar till att ta itu med långtidsarbetslösheten.
 4. Europaparlamentet stöder efterlysningen av ett nära samarbete mellan, och en effektiv samordning av, samtliga parter som är involverade i en långtidsarbetslös persons återinträde på arbetsmarknaden (inbegripet de civila samhällets organisationer, om tillämpligt) samt införandet av kontaktpunkter som innebär att en arbetslös person har en personlig yrkeshandläggare (”en enda kontaktpunkt”). Dessa insatser för återinträde ska inte avbrytas i händelse av en ändring i förmånssystemet för den arbetslösa personen.
 5. Europaparlamentet understryker att det behövs en individanpassad strategi för utvärdering av långtidsarbetslösas färdigheter och behov avseende deras återinträde på arbetsmarknaden. Denna strategi bör respektera deras befintliga rättigheter och ta hänsyn till deras bredare personliga situation och eventuella tillhörande behov. Parlamentet betonar behovet av tillräcklig och högkvalificerad personal som är kapabel att erbjuda en individanpassad strategi för de långtidsarbetslösa, eftersom de utgör en heterogen grupp.

6. Europaparlamentet noterar rekommendationen att införa ett skriftligt och begripligt ”avtal om återinträde på arbetsmarknaden” som anger de olika rättigheterna och skyldigheterna hos både den arbetslösa och myndigheterna, företrädda av handläggaren, och som därmed tydligt anger vad som förväntas av samtliga berörda parter och är rättvist mot den arbetslösa och respekterar hans eller hennes personliga kvalifikationer och arbetstagarrättigheter. Parlamentet kräver att detta avtal ska uppdateras regelbundet.
7. Europaparlamentet anser att det är ytterst viktigt att alla program för långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden är anpassade efter de behov som finns på arbetsmarknaden och tas fram i nära samarbete med arbetsmarknadens parter. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att motivera arbetsgivarna, även i en anda präglad av företagets sociala ansvar, att aktivt engagera sig för att erbjuda lediga jobb till långtidsarbetslösa, och vid behov utse mentorer som ska underlätta ett smidigt återinträde för långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar medlemsstaternas arbetsförmedlingar att hjälpa små och medelstora företag att underlätta sådant mentorskap. Parlamentet påminner om att långtidsarbetslösa behöver inte bara arbeten, utan även omfattande rådgivning och förberedelse för ett framgångsrikt återinträde på arbetsmarknaden.
8. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att matcha EU:s finansiering – i synnerhet genom Europeiska socialfonden – av deras nationella strategier mot långtidsarbetslöshet med adekvat nationell finansiering. Parlamentet betonar att de budgetbegränsningar som vissa medlemsstater (särskilt de som deltar i ekonomiska anpassningsprogram) står inför inte får hindra ett snabbt genomförande av rekommendationen. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheter till snabb tillgång till EU-finansiering och att om möjligt mobilisera ytterligare resurser, såsom gjordes i fallet med ungdomssysselsättningsinitiativet. Parlamentet betonar att det i ett antal medlemsstater behöver anslås adekvata medel för att stärka arbetsförmedlingarnas administrativa kapacitet.
9. Europaparlamentet vill i synnerhet se att de offentliga arbetsförmedlingarnas finansiella och administrativa kapacitet förbättras, så att de kan spela en avgörande roll i genomförandet av detta förslag
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka hur man kan stödja särskilda arbetsplatsförlagda utbildningsprogram samt affärsutveckling och investeringsplaner som har skapat hållbara högkvalitativa arbetstillfällen för långtidsarbetslösa.
11. Europaparlamentet betonar att det för ett effektivt genomförande av rekommendationen är avgörande med ett nära samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna och, på nationell nivå, mellan (branschbaserade) arbetsmarknadsparter, det civila samhällets organisationer som företräder de arbetslösa, lokala och regionala myndigheter, offentliga och privata arbetsförmedlingar, socialtjänst och vårdgivare, och lokala och regionala utbildnings- och fortbildningsanstalter, liksom ett aktivt engagemang från arbetsgivarna för att bättre förstå affärsmässiga krav och behov.
12. Europaparlamentet påminner om sin ståndpunkt om rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik, i vilken man insisterar på särskilda åtgärder för att skydda långtidsarbetslösa från social utestängning och möjliggöra ett återinträde för dem på arbetsmarknaden samtidigt som man respekterar fördragen.

13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta hänsyn till regionala skillnader, däribland skillnader mellan stads- och landsbygdsområden, när de utformar sina nationella strategier för att ta itu med långtidsarbetslöshet.
14. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag att genom den europeiska planeringsterminen och sysselsättningskommittén införa en multilateral övervakning av genomförandet av rekommendationen. Parlamentet betonar att övervakningen måste vara noggrann och, om nödvändigt, åtföljas av instruktioner i medlemsstaternas landsspecifika rekommendationer. Parlamentet uppmanar kommissionen att underlätta processer för ömsesidigt lärande som sammanför de medlemsstater med hög långtidsarbetslöshet och de medlemsstater som har varit framgångsrika när det gäller att hjälpa (långtids)arbetslösa tillbaka in på arbetsmarknaden.
15. Europaparlamentet uppmanar sysselsättnings- och socialministrarna att beakta parlamentets synpunkter innan de når en överenskommelse om rekommendationen.
16. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och rådet.